

TALOUSSOSIAALITYÖN MATERIAALIPANKKI

- Tietoa, työkaluja, oppaita, toimijoita ja verkostoja tueksi taloussosiaalityöhön - päivitetty 25.2.2019

Sisällys

Artikkeli taloussosiaalityöstä	2
Talous- ja velkaneuvonta	3
Kilpailu- ja kuluttajaviraston verkkosivut.....	4
Takuusäätiön verkkosivut.....	5
Takuusäätiön Penno-sovellus	6
Marttojen verkkosivut	7
Mun talous –verkoston verkkosivut	8
Mielenterveystalon verkkosivut	9
Taloustaitohanke.....	10
Ejy ry. -Jalkautuva talousohjaus.....	11
Kuka pelkää posteljoonia? -koulutus ja malli ryhmätoiminnan toteuttamiseen	12
Fyrkkaa ja fiilistä –ryhmä nuorille	13
Talousneuvontakiertue.....	13

Omin jaloin -ehkäisevän lastensuojelun menetelmä	14
Asunottomuuden ennaltaehkäisyn kuntastrategiat	15
Papunetin Selko.fi -sivusto	16
Järjestöjen sosiaaliturvaopas pitkäaikaissairaille ja vammaisille henkilöille	17
Tukilinjan verkkosivut	18
Hope - Yhdessä & Yhteisesti ry	19
Sakasti.....	20
Kirjallisuus ja tutkimukset	21
Linkkejä peliriippuvuudesta, netin liikakäytöstä ja toiminnallisista riippuvuuksista.....	22
Välitystililt ovat kuntien sosiaalipalvelua	23
Yleinen edunvalvonta	24

Artikkeli taloussosiaalityöstä

Talenta 2/2019

<https://www.talenta-lehti.fi/taloussosiaalityo-tutkii-suhdetta-rahaan/>

Taloussosiaalityö tutkii suhdetta rahaan

Taloussosiaalityössä ajatellaan, ettei pelkkä taloudellinen tuki ei riitä, vaan joskus asiakkaalle on tarjottava vahvaa psykososiaalista tukea, koska toimeentulo-ongelmat saattavat herättää monia vahvoja tunteita, kuten toivottomuutta, neuvottomuutta tai syyllisyyttä.

Rahasuhteiden lisäksi taloussosiaalityössä paneudutaan toimeentuloon, kuluttamiseen ja siihen, kuinka voidaan parantaa taloudellista toimintakykyisyyttä.

Talous- ja velkaneuvonta

Talous- ja velkaneuvonnan palvelut ovat siirtyneet 1.1.2019 alkaen valtion oikeusaputoimistoille.

https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/talous_ ja_v elkaneuvonta.html

Tietoja:

Yhteystiedot

Asiakkaaksi

Talouden suunnittelu

Ylivelkaantuminen

Veloista selviytyminen

Velkajärjestely

Etäpalvelu

Kilpailu- ja kuluttajaviraston verkkosivut

Näiltä sivuilta löydät toimintaohjeita omien raha-asioiden hallintaan. Löydät tietoa muun muassa oman talouden suunnittelusta, maksamisesta sekä maksuvaikeuksien selvittämisestä.

<https://www.kkv.fi/Tietoa-ja-ohjeita/Maksut-laskut-perinta/talouden-suunnittelu/>

Oppaat:

Selkokielen rahan käytön opas

Raha-asiat yksityistalouden opas

Tarkkaa taloutta –opas

Taloustieto ikääntyville

Tietoa ja materiaalia sekä linkkejä:

Talouden suunnittelu

Maksuviivästykset ja perintä

Velkojen vanhentuminen

Luotot

Maksutavan valinta & Laskujen maksaminen

Talous- ja velkaneuvonta

Takuusäätiön verkkosivut

Takuusäätiön sivuilta löydät ajankohtaista tietoa, palveluja ja työkaluja velkaongelmiin.

<https://takuusaatio.fi>

Oppaat:

<https://www.takuusaatio.fi/takuusaatio/oppaat-ja-esitteet>

Rahahuolet puheeksi -Opas ryhmänohjaajille

Opas velkojen selvittelyyn

Läheinen rahavaikeuksissa -Miten voit tukea?

Velkalinja puhelinpalvelu

Kysy rahasta -Chat

Tietoa ja ratkaisuja velkaongelmiin:
maksuhäiriömerkintä, perintä ja ulosotto, häätö, velan vanhentuminen, erilaiset elämäntilanteet (eläkeläiset, rikostaustaisen raha-asiat ja velat)

Itseapua ja työkaluja, taloussuunnittelulomake, ostopäiväkirjalomake

Hae apua & Takuusäätiön takaus ja pienlaina

Tilastotietoa & Tutkimustietoa & Koulutukset

Oppaat

Takuusäätiön Penno-sovellus

<https://www.takuusaatio.fi/palvelumme/penno>

Penno työkirja tilattavissa tai tulostettavissa:

https://www.takuusaatio.fi/sites/default/files/penno_selvita_rahatilanteesi_netti.pdf

Tutustu Pennoon osoitteessa penno.fi

Seuraa Pennoa Twitterissä: [@penno2016](https://twitter.com/penno2016)

Penno on verkossa toimiva ilmainen palvelu, jolla voit seurata talouttasi. Syöttämällä siihen tulosi ja menosi näet helposti, mistä rahat tulevat ja minne ne menevät. Lisäksi voit asettaa säästämistavoitteen ja seurata, miten onnistut tavoitteessasi.

Pennolla pystyt myös tarkastelemaan, minkä verran rahaa kuluu johonkin tiettyyn menoon, kuten ruokakauppaan, vaatteisiin, sisustamiseen tai harrastuksiin. Kun kirjautut palveluun, voit vapaasti valita, miten luokittelet menoja.

Sovellus toimii puhelimella, tabletilla ja tietokoneella, jossa on nettiyhteys. Kun pidät Pennon mukana puhelimesi, voit kätevästi kirjata kaikki menosi heti ostoksia tehdessäsi. Näin pysyt ajan tasalla rahatilanteestasi.

Marttojen verkkosivut

Tältä sivustolta löydät ohjeita taloutesi suunnitteluun ja säästämiseen. Löydät vastauksia myös, miten pitää toimia, jos rahat eivät riitä.

<https://www.martat.fi/marttakoulu/omat-rahats/>

Tietoa ja materiaalia:

Marttojen taloustesti ja Planago-testi tulojen muuttuessa

Exel - lomakkeet talouden suunnitteluun

Talouden suunnittelun ohjeita ja välineitä

Säästövinkit

Videoita ja ohjeita raha-asioihin liittyen

Talous lapsiperheissä diat

Oman kodin talous ym. vinkkejä

Linkkejä muille sivustoille

Mun talous –verkoston verkkosivut

Mun talous -verkosto kokoaa yhteen nuorten parissa työskenteleviä järjestöjä, yrityksiä, oppilaitoksia sekä finanssialan ja julkishallinnon toimijoita. Tavoitteenamme on edistää nuorten taloudellista lukutaitoa sekä ehkäistä talousongelmia.

<http://muntalous.fi/>

Tavoitteenamme on nuorten taloudellisen lukutaidon kehittyminen ja talousongelmien väheneminen. Ajatuksia ja hyviä käytäntöjä jaetaan muun muassa temallisissa tapahtumissa ja seminaareissa. Verkostomme kantavia voimia ovat yhteistyö, avoimuus ja voittoa tavoittelemattomuus.

Tietoa, materiaaleja ja verkostoja

Ohjeita ja materiaaleja nuorille opiskelijoille, työssäkävälle ja työnhakijalle

Puhu rahasta -opas ja tehtäväkirja

Puhu rahasta -juliste ja huoneentaulu

Puhu rahasta ja asumisesta huoneentaulu

Koulutukset ja seminaarit

Tutkimukset ja selvitykset

Toimenpide-ehdotukset

Blogi

Verkosto

Mielenterveystalon verkkosivut

https://www.mielenterveystalo.fi/aikuiset/itsehoito-ja-oppaat/itsehoito/taloudellisen_ahdingon_omahoito/Pages/default.aspx

Tehtäviä, pohdintoja, harjoituksia, oppaita neuvoja ja työkaluja asian työstämiseen ja omahoitoon

Huomioitu nuoret aikuiset ja yrittäjät

Taloudellisen ahdingon omahoito

Mistä taloudellisessa ahdingossa on kyse?

Irti taloudellisesta ahdingosta

Arjen talous haltuun

Taloustaitohanke

<https://taloustaitohanke.yhdistysavain.fi/nuorten-tyontekijat/>

Materiaalipankista löydät vapaasti hyödynnettäviä materiaaleja.

<https://taloustaitohanke.yhdistysavain.fi/materiaalipankki/>

Palveluja ja materiaaleja nuorille

Taloustaitohanke on Helsingin diakonissalaitoksen Vamos-palvelujen koordinoima hanke. Toiminnassa ovat mukana: DanskeBank, Nordea ja OP ryhmä. Toimintaa rahoittaa pankkikonsernit.

Raha-Amigo - Tueksi nuorelle talousvaikeuksiin. Raha-Amigossa talousasioihin apua kaipaava nuori saa tuekseen pankin vapaaehtoisen. Lataa [tästä](#) Raha-Amigon esite. Nuorten yhteyshenkilöt voivat ilmoittaa nuoren mukaan lähettämällä sähköpostia hankkeen työntekijälle (eva.piha@hdl.fi). Nuoria otetaan mukaan hankkeeseen pitkin vuotta niin kauan kun mentoreita riittää

Ejy ry. -Jalkautuva talousohjaus

EJY ry. tarttuu yhteiskunnan epäkohtiin ja rakentaa hyvinvointia edistäviä toimia yhdessä kumppanien kanssa. Saamme rahoituksemme julkisista varoista, pääosin STEAlta. Kehitämme strategiamme mukaisesti uusia hyvinvointia edistävien toimintojen ja yhteistyön muotoja.

Jalkautuva talousohjaus

<https://ejy.fi/mika-ejy-on/mita-teenme/jalkautuva-talousohjaus/>

Jalkautuva talousohjaus –hankkeessa on kehitetty matalan kynnyksen talousohjauksen toimintamalli henkilöille, joilla on tarvetta taloustilanteensa selvittämiseen ja tukeen sen hallintaan saattamisessa. Hankkeen asiakastyö on päättynyt.

Viimeisenä toimintavuotena (2019) hanke tarjoaa räätälöityjä koulutuksia erityisesti sosiaalialan ammattilaisille ja järjestötoimijoille sekä materiaaleja ja tietoa talous- ja velka-asioiden käsittelyyn.

Hankkeessa kehitettyä itseapuopasta velkatilanteen selvittämiseen voi tilata asiakkaiden tai omaan käyttöön. Muut materiaalit löytyvät sähköisinä versioina ja ovat vapaasti käytettävissä.

Kuka pelkää posteljoonia? -koulutus ja malli ryhmätoiminnan toteuttamiseen

Aseman lapset ry.

<http://www.asemanlapset.fi/fi/toimintamuotomme/taivun-pystyn-parjaan>

Esite ammattilaisille:

http://www.asemanlapset.fi/sites/default/files/documents/esite_ammattilaisille_tpp.pdf

<http://www.asemanlapset.fi/fi/ajankohtaista/uutiset/kuka-pelkaa-posteljoonia>

Monet arkipäivän valinnat kytkeytyvät myös kykyyn kiinnittää huomiota ja vaikuttaa erilaisiin tunnetiloihin, ajattelutapoihin ja impulsseihin.

Haastava elämäntilanne, kuten taloudelliset vaikeudet, saattavat myös itsessään aiheuttaa ahdistuneisuutta ja näköalattomuutta.

Toimintamallin mukaisessa koulutuksessa tunne- ja selviytymistaitojen vahvistamista käsitellään erityisesti arjen- ja taloudenhallinnan teemojen näkökulmasta.

Työmenetelmä sopii myös yleisemmin aikuisten parissa tehtävään psykososiaalista hyvinvointia vahvistavaan työhön.

Fyrkkaa ja fiilistä –ryhmä nuorille

Talousneuvontakiertue

Tampereen kaupunki

Aikuissosiaalityön päivät 2019; työpaja nro.2
Fyrkkaa ja fiilistä -ryhmä nuorille
Talousneuvontakiertue

https://socomfi-my.sharepoint.com/:f/g/personal/kai_kortelainen_socom_fi/EgVLZTSuzlIOuoK9hE0jZdABcELPS-i90JIYuZ-DrOtdOg?e=wekE0l

<https://www.talentia-lehti.fi/2639-2/>

F&F -ryhmä toteutetaan viiden päivän pituisena intensiivikurssina. Osallistajat harjoittelevat taloudenhallintaa ja oman budjetin tekemistä. Kurssilla tehdään tulevaisuuden suunnitelmia ja etsitään motivaatiota omien voimavarojen tunnistamiseen ja käyttöön. Ryhmän vetäjinä toimivat aikuissosiaalityön sosiaaliohjaajat, sosiaalityöntekijä sekä talous- ja velkaneuvonnan asiantuntija. Ryhmässä vierailee kokemusasiantuntija ja muiden palvelujen edustajia. Ryhmätoimintaan sisältyy 1-2 kuukauden kuluttua ryhmän päättymisestä yhteinen seuranta ja tsemppi - kokoontuminen.

Tutustu Osallistavan sosiaaliturvan kokeilussa toteutettuun talousneuvontakiertueeseen viereisellä sivulla olevan linkin kautta.

Omin jaloin -ehkäisevän lastensuojelun menetelmä

<https://www.nuorilohja.fi/omin-jaloin-menetelma/>

Esitteet

<https://www.nuorilohja.fi/wp-content/uploads/2018/01/Omin-jaloin-asiakastyo-2018.pdf>

Nuorten kanssa käytetty Lohjan kaupungin työntekijöiden kehittämä menetelmä.

Menetelmään kuuluu vähintään neljä tapaamiskertaa nuoren kanssa. Tapaamiskerroilla keskustellaan eri aihealueista ja niihin on mahdollista palata myöhemmin. Keskustelun aiheita peilataan ristiin eri osa-alueilla. Nuoren rahan käyttö on yksi keskusteltava aihealue, jolle tarvittaessa määritetään tavoitteet. Nuoren rahankäyttöön voidaan päätyä myös muissa keskusteltavissa aiheissa.

Tavoitteena on varmistaa varhainen puuttuminen ja tuki nuorelle ja hänen perheelleen ja lisätä nuoren ymmärrystä omien valintojen vaikutuksesta nykyhetkeen ja tulevaisuuteen. Suurin osa nuorista, joille menetelmää on tarjottu, on pitänyt siitä. Myös huoltaja tavataan vähintään kerran.

Asunnottomuuden ennaltaehkäisyn kuntastrategiat

Varhainen välittäminen, osallisuus ja asumisen tuki -hanke

https://www.ara.fi/fi-FI/Ohjelmat/Asunnottomuuden_ennaltaehkaisy_n_kuntastrategiat/Materiaalit/Tyokalut

Materiaalit:

https://www.ara.fi/fi-FI/Ohjelmat/Asunnottomuuden_ennaltaehkaisy_n_kuntastrategiat/Materiaalit

Hankkeessa kehitetään erilaisia asunnottomuuden ennaltaehkäisytyöhön soveltuvia työkaluja ja menetelmiä.

Työkalut on tarkoitettu kaikkien asiakastyötä tekevien, eri alojen ammattilaisten käyttöön. Tavoitteena on madaltaa kynnystä asumisen asioiden puheeksi ottamiseen sekä lisätä työntekijöiden asumissosiaalista osaamista.

Löydät sivuilta mm. vuokravelka ja häätöprosessikuvauksen sekä kyselyt -talous puheeksi ja asuminen puheeksi.

Materiaaleista löydät:

Artikkeleita, julkaisuja, opinnäytetöitä ja tutkimuksia.

Papunetin Selko.fi -sivusto

<https://selko.fi/artikkelit/rahankaytto/nain-saat-rahat-riittamaan>

Taloustietoa ikääntyville:

<https://selko.fi/artikkelit/taloustietoa-ikaantyneille/talouden-suunnittelua/>

Opastusta rahankäyttöön selkokielellä

Näin saat rahat riittämään & Suunnittele rahankäyttöä

Laskujen maksaminen & Maksukortit ja maksaminen & Jos et maksa laskua tai velkaa

Lainat ja luotot & Vakuutukset turvaksi

Tarjouksia ja mainoksia

Pyydä apua talousvaikeuksiin

Näin säästät menoissa -kuvasarjat

Taloustietoa ikääntyville selkokielellä

Pankkitili ja pankin palvelut, maksukortit ja laskujen maksaminen, tavaroiden ostaminen, omaisuuden hoito, takaaminen, lahjoitukset, ennakkoperintö ja testamentti, turvallisuus
Talousneuvontaa

**Järjestöjen sosiaaliturvaopas
pitkäaikaissairaille ja vammaisille
henkilöille**

<https://sosiaaliturvaopas.fi/>

Julkaisuun on koottu pitkäaikaissairaiden ja vammaisten henkilöiden yhteinen sosiaaliturva pääpiirteittäin.

Oppaan ovat koonneet seitsemäntoista kansanterveys-, potilas-, vammais- ja eläkkeensaajajärjestöä.

Lähteinä on käytetty pääosin julkisia asiakirjoja. Tavoitteena on sosiaaliturvan hyödyntäminen ja tunnetuksi tekeminen.

Opas on tarkoitettu järjestöjen työntekijöille jäsenten ohjausta ja neuvontaa varten.

Oppaasta hyötyvät myös sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaat sekä asiasta kiinnostuneet kansalaiset.

Tukilinjan verkkosivut

www.tukilinja.fi

Vammaisten koulutuksen ja työllistymisen tuki (VKTT) ry on pieni asiantuntijaorganisaatio, joka julkaisee vammaisalan erityisaikakauslehti Tukilinjaa.

Lue lisää haettavista apurahoista

Tukilinja tukee apurahoillaan toimintarajoitteisten ihmisten aktiivista elämää ja tasa-arvoa.

Apurahoja jaetaan sekä yksityishenkilöille että yhteisöille. Tulosta lyhyt esite apurahan hakijalle [tästä](#).

Tavoitteena on tukea koulutusta, opiskelua, ammatillista kuntoutumista sekä sijoittumista työelämään tai muuhun yhteiskunnallisesti rakentavaan toimintaan. Myös harrastustoiminta ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen kuuluvat tuen piiriin.

Hope - Yhdessä & Yhteisesti ry.

<https://hopeyhdistys.fi/kaipaam-apua/>

Autamme vähävaraisia ja äkillisen kriisin kohdanneita lapsiperheitä (joissa 0-17 vuotiaita lapsia) sekä huostaanotettuja lapsia.

Lahjoitukset on saatu hyväsydämisiltä suomalaisilta, jotka tukevat toimintaamme.

Vaikka suurin osa vaatteista, kengistä, leluista ja huonekaluista on käytettyjä, ovat ne hyväkuntoisia ja ajanmukaisia. Tuemme myös lasten harrastustoimintaa ja toteutamme vapaa-ajan elämyksiä.

Sakasti

Palvelu Suomen evankelis-luterilaisen kirkon työntekijöille ja toimijoille.

<http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/sp?Open&cid=ContentCB179>

Tietoja

Diakonia -työstä

Palveluista

Kirjallisuus ja tutkimukset

Tutkimuksia -Takuusäätiö

<https://www.takuusaatio.fi/tietoa-ja-ratkaisuja/tutkimukset>

Tutkimuksia ja selvityksiä -Mun talous -verkosto

<http://muntalous.fi/tutkimukset-selvitykset/>

Julkaisu viitebudjetti köyhyyden mittarina - muuttuuko köyhyyden kuva:

<http://www.julkari.fi/handle/10024/134586>

Tiedote ja väitöskirja -Jyväskylän yliopisto:

<https://www.epressi.com/tiedotteet/tiede-ja-tutkimus/vaitos-9.3.2018-talousvalinnat-keskeisia-aitien-hyvinvoinnille-ja-osallisuudelle-viitasalo.html>

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-7340-7>

Katri Viitasalon sosiaalityön väitöskirjan "Äitien pyrkimykset ja toimintamahdollisuuksien valikko. Käsitteellinen tutkimus äitien taloudellisista toimintamahdollisuuksista" (Aspirations and capability set of mothers. A conceptual study on mothers' financial capabilities).

Linkkejä peliriippuvuudesta, netin liikakäytöstä ja toiminnallisista riippuvuuksista

Näiltä sivuilta löydät tietoa, testejä, tukea, vertaistukea ja ohjeita, peliriippuvuuteen, uhkapeliriippuvuuteen, netin liikakäyttöön ja toiminnallisiin riippuvuusiin liittyen.

<https://www.paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/pelaaminen/peliriippuvuus>

<https://www.paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/toiminnalliset-riippuvuudet>

<https://www.mielenterveystalo.fi/aikuiset/itsehoito-ja-oppaat/oppaat/peliriippuvuus/Pages/default.aspx>

<https://peluuri.fi/fi>

<https://thl.fi/fi/web/alkoholi-tupakka-ja-riippuvuudet/rahapelit/rahapeliongelman-hoito-ja-tuki/peliriippuvuus-ja-ongelmapelaaminen>

<https://www.nuortelama.fi/elavaa-elamaa/netti-ja-media/netin-liikakäyttö-ja-peliriippuvuus-519>

<https://vastaamo.fi/peliriippuvuus/>

<https://nuortenlinkki.fi/tietopiste/tietoartikkelit/toiminnalliset-riippuvuudet/nettiriippuvuus>

<https://nuortenlinkki.fi/tietopiste/tietoartikkelit/toiminnalliset-riippuvuudet/shoppailuriippuvuus>

<http://uhkapeliriippuvuus.com/>

http://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=dlk01100

Välitystililit ovat kuntien sosiaalipalvelua

Kuntaliiton yleiskirje asiakkaiden omien rahavarojen käsittelystä sosiaali- ja terveystoimessa.

<https://www.kuntaliitto.fi/yleiskirjeet/2000/asiakkaiden-omien-rahavarojen-kasittelu-sosiaali-ja-terveystoimessa>

Välitystilipalvelu perustuu sosiaalityön asiakassuunnitelmaan.

Palvelun tarkoituksen on turvata esim. asiakkaan asuminen ja vuokranmaksu silloin, hänen toimintakyky on tilapäisesti alentunut. Välitystili on kevyempi vaihtoehto edunvalvonnalle.

Välitystili -palvelun aikana pitäisi huolehtia siitä, että asiakas saa tukea, ohjausta, neuvontaa ja kuntoutusta taloudenhallinnan taitojen harjoitteluun, jotta hän kykenee välitystiliasiakkuuden päättymisen jälkeen hoitamaan itsenäisesti talouttaan.

Yleinen edunvalvonta

<https://oikeus.fi/edunvalvonta/fi/index.html>

Edunvalvontavaltuutus

<https://oikeus.fi/fi/index/esitteet/edunvalvontavaltuutus.html>

Edunvalvoja tai edunvalvontavaltuutettu voi olla tarpeen, kun esimerkiksi vaikea sairaus tai korkea ikä ovat heikentäneet asianomaisen henkisiä kykyjä niin, että hän ei itse kykene valvomaan etujaan tai hoitamaan asioitaan. Edunvalvojan määrää maistraatti tai tuomioistuin. Edunvalvojana voi olla yksityishenkilö, esimerkiksi omainen tai muu läheinen. Maistraatti tai käräjäoikeus voi määrätä edunvalvojaksi myös yleisen edunvalvojan. Maistraatti neuvoo ja opastaa menettelytavoissa edunvalvojan saamiseksi.

Edunvalvontavaltuutuksella henkilö voi itse etukäteen järjestää asioidensa hoidon sen varalta, että hän myöhemmin tulee kykenemättömäksi hoitamaan asioitaan esimerkiksi sairauden tai heikentyneen terveydentilan vuoksi.